

DIREKTIVA 2014/57/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
z dne 16. aprila 2014
o kazenskih sankcijah za zlorabo trga (direktiva o zlorabi trga)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 83(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Za povezan in učinkovit finančni trg in večje zaupanje vlagateljev je potrebna celovitost trga. Nemoteno delovanje trgov vrednostnih papirjev in zaupanje javnosti v trge sta predpogoj za gospodarsko rast in blaginjo. Zloraba trga škoduje celovitosti finančnih trgov in zaupanju javnosti v vrednostne papirje, izvedene finančne instrumente in referenčna merila.
- (2) Z Direktivo 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ je bil dopolnjen in posodobljen pravni okvir Unije za zaščito celovitosti trga. Države članice so morale tudi zagotoviti, da imajo pristojni organi pooblastila za odkrivanje in preiskovanje zlorabe trga. Brez poseganja v pravico držav članic do uvedbe kazenskih sankcij so morale države članice v skladu z Direktivo 2003/6/ES zagotoviti tudi, da je mogoče proti osebam, odgovornim za kršitve nacionalnih predpisov za izvajanje navedene direktive, sprejeti ustrezne upravne ukrepe ali naložiti upravne kazni.
- (3) Skupina na visoki ravni za finančni nadzor v EU, ki ji je predsedoval Jacques de Larosière (v nadaljnjem besedilu: Larosièrjeva skupina), je v svojem poročilu z dne 25. februarja 2009 priporočila, da morata bonitetni okvir in okvir poslovanja za finančni sektor temeljiti na trdnih sistemih nadzora in sankcij. Zato je Larosièrjeva skupina menila, da morajo imeti nadzorni organi ustrezna pooblastila za ukrepanje in da bi morali biti vzpostavljeni enotni, trdni in odvrtačni sistemi sankcij za vse oblike finančnega kriminala, tj. sankcije, ki bi jih bilo treba učinkovito izvrševati za zagotovitev celovitosti trga. Larosièrjeva skupina je ugotovila, da so sistemi sankcij držav članic na splošno šibki in raznoliki.

⁽¹⁾ UL C 161, 7.6.2012, str. 3.

⁽²⁾ UL C 181, 21.6.2012, str. 64.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 4. februarja 2014 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 14. aprila 2014.

⁽⁴⁾ Direktiva 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o trgovanju z notranjimi informacijami in tržni manipulaciji (zloraba trga) (UL L 96, 12.4.2003, str. 16).

- (4) Za dobro delujoč zakonodajni okvir v zvezi z zlorabo trga je potrebno učinkovito uveljavljanje. Ocena nacionalnih sistemov za upravne kazni v okviru Direktive 2003/6/ES je pokazala, da vsi nacionalni pristojni organi niso imeli na voljo vseh pooblastil, da bi se lahko na zlorabo trga odzvali z ustreznimi sankcijami. Zlasti vse države članice niso določile upravnih denarnih kazni za trgovanje z notranjimi informacijami in tržno manipulacijo, prav tako pa so bile ravni sankcij v državah članicah zelo različne. Zaradi zagotovitve skupnih minimalnih pravil po vsej Uniji je tako potreben nov zakonodajni akt.
- (5) Pokazalo se je, da sprejetje upravnih kazni v državah članicah doslej ne zadostuje za zagotovitev skladnosti s pravili o preprečevanju zlorabe trga in boju proti njej.
- (6) Bistveno je, da se zagotavljanje skladnosti s pravili o zlorabi trga okrepi z uvedbo kazenskih sankcij, ki močnejše izražajo družbeno neodobravanje v primerjavi z upravnimi kaznimi. Z opredelitvijo vsaj hudih oblik zlorabe trga kot kaznivih dejanj se določa jasne meje za vrsto ravnanj, ki se štejejo za posebno nesprejemljiva, ter se javnost in morebitne kršitelje opozarja, da pristojni organi obravnavajo tako ravnanje zelo resno.
- (7) Vse države članice niso predvidele kazenskih sankcij za nekatere oblike hudih kršitev nacionalnega prava za izvajanje Direktive 2003/6/ES. Različni pristopi držav članic ogrožajo enotne pogoje delovanja na notranjem trgu in lahko osebe spodbujajo k zlorabi trga v državah članicah, ki ne predvidevajo kazenskih sankcij za te kršitve. Poleg tega do zdaj na ravni Unije ni bilo enotnega razumevanja o tem, katero ravnanje se šteje za hudo kršitev pravil o zlorabi trga. Zato bi bilo treba določiti minimalna pravila glede opredelitve kaznivih dejanj, ki jih zagrešijo fizične osebe, odgovornost pravnih oseb in ustrezne sankcije. Skupna minimalna pravila bi tudi omogočila uporabo učinkovitejših preiskovalnih metod in bolj učinkovito sodelovanje znotraj držav članic ter med njimi. Glede na finančno krizo je postalo očitno, da bi lahko tržna manipulacija povzročila obsežno škodo življenju milijonov ljudi. Škandal v zvezi z obrestno mero Libor, pri katerem je šlo za resno manipulacijo referenčnih meril, je pokazal, da pomembne težave in vrzeli izrazito vplivajo na zaupanje v trge in lahko povzročijo velike izgube za vlagatelje ter izkrivljanje realnega gospodarstva. Ker v Uniji ni skupnih ureditev kazenskih sankcij, imajo storilci tržne zlorabe priložnost, da izkoristijo ureditev v nekaterih državah članicah. Uvedba kazenskih sankcij v zvezi z zlorabo trga bo imela večji odvračilni učinek na morebitne kršitelje.
- (8) Uvedba kazenskih sankcij s strani vseh držav članic vsaj za hude kršitve v zvezi z zlorabo trga je zato bistvena za zagotovitev učinkovitega izvajanja politike Unije na področju boja proti zlorabi trga.
- (9) Da bi bilo področje uporabe te direktive skladno s področjem uporabe Uredbe (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, bi bilo treba iz te direktive izvzeti trgovanje z lastnimi delnicami v okviru programov ponovnega odkupa in trgovanje z vrednostnimi papirji ali povezanimi instrumenti za stabilizacijo vrednostnih papirjev; posle, naročila ali prakse pri uresničevanju monetarne politike, politike v zvezi z menjalnim tečajem ali politike upravljanja javnega dolga; dejavnosti na področju pravic do emisije, ki se izvajajo v okviru podnebne politike Unije, in dejavnosti v okviru skupne kmetijske politike Unije in skupne ribiške politike Unije.
- (10) Od držav članic bi bilo treba zahtevati, da zagotovijo, da vsaj hudi primeri trgovanja z notranjimi informacijami, tržne manipulacije in protipravnega razkritja notranjih informacij pomenijo kazniva dejanja, kadar so storjeni naklepno.
- (11) V tej direktivi se trgovanje z notranjimi informacijami in protipravno razkritje notranjih informacij štejeta kot resna med drugim v primerih, kadar pomembno vplivata na celovitost trga, dejanski ali možni pridobljeni dobiček ali preprečeno izgubo, raven škode, povzročene trgu, ali splošno vrednost finančnih instrumentov, s katerimi se trguje. Upoštevati bi bilo mogoče tudi druge okoliščine, kadar je bilo kršitveno dejanje storjeno v okviru kriminalne združbe ali kadar je oseba pred tem že storila tako kršitveno dejanje.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga (uredba o zlorabi trga) ter razveljavitvi Direktive 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter direktiv Komisije 2003/124/ES, 2003/125/ES in 2004/72/ES (glej stran 1 tega Uradnega lista).

- (12) V tej direktivi bi se morala tržna manipulacija šteti za resno v primerih, kadar je vpliv na celovitost trga; dejanski ali možni pridobljeni dobiček ali preprečeno izgubo, raven škode, povzročene trgu, raven spremembe vrednosti finančnega instrumenta ali blagovne promptne pogodbe ali znesek prvotno uporabljenih sredstev velik, ali kadar manipulacijo stori oseba, ki je zaposlena v finančnem sektorju ali v nadzornem ali regulativnem organu oziroma v njem dela.
- (13) Zaradi negativnih učinkov poskusa trgovanja z notranjimi informacijami in poskusa tržne manipulacije na celovitost finančnih trgov in zaupanje vlagateljev v te trge se morajo te oblike ravnanja kaznovati kot kaznivo dejanje.
- (14) Ta direktiva bi morala države članice zavezati, da v svojem nacionalnem pravu določijo kazenske sankcije v zvezi s trgovanjem z notranjimi informacijami, tržno manipulacijo in protipravnim razkritjem notranjih informacij, za katere se uporablja ta direktiva. Ta direktiva ne bi smela ustvarjati nobenih obveznosti v zvezi z uporabo takšnih kazni ali kakršnega koli drugega razpoložljivega sistema kazenskega pregona v posameznih primerih.
- (15) V skladu s to direktivo bi morale države članice tudi zagotoviti, da so kaznivi tudi pozivanje h kaznivim dejanjem ter pomoč pri takih dejanjih ali napeljevanje k takim dejanjem.
- (16) Da bi bile sankcije za kršitve iz te direktive učinkovite in odvračilne, bi bilo treba v njej opredeliti najkrajšo dolžino najvišje zaporne kazni.
- (17) To direktivo bi bilo treba uporabljati ob upoštevanju pravnega okvira, vzpostavljenega z Uredbo (EU) št. 596/2014 in z njo povezanimi izvedbenimi ukrepi.
- (18) Za zagotovitev učinkovitega izvajanja evropske politike za zagotavljanje celovitosti finančnih trgov, ki je določena v Uredbi (EU) št. 596/2014, bi morale države članice razširiti odgovornost za kršitvena dejanja, določene v tej direktivi, na pravne osebe, in sicer z uvedbo učinkovitih, sorazmernih in odvračilnih kazenskih ali nekazenskih sankcij ali drugih ukrepov, kot so na primer tisti iz Uredbe (EU) št. 596/2014. Take sankcije ali drugi ukrepi lahko vključujejo objavo končne odločitve o sankcijah, vključno z identiteto odgovorne pravne osebe, pri čemer se upoštevajo temeljne pravice, načelo sorazmernosti in tveganje za stabilnost finančnih trgov in preiskave, ki so v teku. Države članice bi morale, kadar je to primerno in če nacionalno pravo določa kazensko odgovornost za pravne osebe, v skladu z nacionalnim pravom to kazensko odgovornost razširiti na kršitvena dejanja, določena v tej direktivi. Ta direktiva državam članicam ne bi smela preprečevati objave končnih odločitev o odgovornosti ali sankcijah.
- (19) Države članice bi morale sprejeti potrebne ukrepe za zagotovitev, da bodo lahko organi kazenskega pregona, pravosodni organi in drugi pristojni organi, ki so odgovorni za preiskovanje ali preganjanje kršitvenih dejanj iz te direktive, uporabljali učinkovita preiskovalna orodja. V skladu, med drugim, z načelom sorazmernosti bi morala biti uporaba takih orodij v skladu z nacionalnim pravom sorazmerna z naravo in resnostjo preiskovanega kršitvenega dejanja.
- (20) Ker ta direktiva določa minimalna pravila, lahko države članice sprejmejo ali ohranijo strožja pravila kazenskega prava v zvezi z zlorabo trga.
- (21) Države članice lahko na primer določijo, da je tržna manipulacija, kadar je storjena nepremišljeno ali iz hude malomarnosti, kaznivo dejanje.
- (22) Na podlagi obveznosti iz te direktive določene kazni za fizične osebe in sankcije za pravne osebe države članice niso izvzete iz obveznosti, da v nacionalnem pravu določijo upravne kazni in druge ukrepe za kršitvena dejanja, določena v Uredbi (EU) št. 596/2014, razen če se države članice odločijo, da v skladu z Uredbo (EU) št. 596/2014 v svojem nacionalnem pravu določijo le kazenske sankcije za takšne kršitve.

- (23) Področje uporabe te direktive je opredeljeno tako, da dopolnjuje in zagotavlja učinkovito izvajanje Uredbe (EU) št. 596/2014. Medtem ko bi bilo treba kršitvena dejanja kaznovati na podlagi te direktive, kadar so storjena namerno vsaj v resnih primerih, sankcije za kršitve Uredbe (EU) št. 596/2014 ne določajo, da je treba dokazati namero ali da morajo biti opredeljena kot resna. Države članice bi morale pri uporabi nacionalnega prava za prenos te direktive zagotoviti, da uvedba kazenskih sankcij za kršitvena dejanja v skladu s to direktivo in upravnih kazni v skladu z Uredbo (EU) št. 596/2014 ne vodi v kršenje načela *ne bis in idem*.
- (24) Brez poseganja v splošna pravila nacionalnega kazenskega prava o uporabi in izvrševanju izrekov kazni v skladu z dejanskimi okoliščinami v vsakem posameznem primeru bi morala biti uvedba sankcij sorazmerna, pri čemer se upošteva ustvarjeni dobiček ali preprečene izgube odgovornih oseb, pa tudi škodo, ki je posledica kršitvenega dejanja za druge osebe in po potrebi delovanju trgova ali širšemu gospodarstvu.
- (25) Ker cilja te direktive, in sicer zagotoviti razpoložljivost kazenskih sankcij vsaj za hudo zlorabo trga v Uniji, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov te direktive lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (26) Krepitev čezmejnih dejavnosti zahteva učinkovito in uspešno sodelovanje med nacionalnimi organi, ki so pristojni za preiskovanje in pregon kršitvenih dejanj v zvezi z zlorabo trga. Organizacija in pristojnosti teh nacionalnih organov v različnih državah članicah ne bi smeli ovirati njihovega sodelovanja.
- (27) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina), kakor so priznani v PEU. Zlasti bi bilo treba pri njeni uporabi ustrezno upoštevati pravico do varstva osebnih podatkov (člen 8), svobodo izražanja in obveščanja (člen 11), svobodo gospodarske pobude (člen 16), pravico do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča (člen 47), domnevo nedolžnosti in pravico do obrambe (člen 48), načeli zakonitosti in sorazmernosti kaznivih dejanj in kazni (člen 49) ter pravico, da se za isto kaznivo dejanje kazensko ne preganja ali kaznuje dvakrat (člen 50).
- (28) Države članice bi morale pri izvajanju te direktive zagotoviti procesne pravice osumljencev ali obtožencev v kazenskem postopku. Njihove obveznosti v skladu s to direktivo ne posegajo v njihove obveznosti na podlagi prava Unije o procesnih pravicah v kazenskih postopkih. V tej direktivi ni ničesar, s čimer bi se omejilo svobodo tiska ali svobodo izražanja v medijih, kolikor sta ti zajamčeni v Uniji in državah članicah, zlasti v skladu s členom 11 Listine in drugimi ustreznimi predpisi. To bi bilo treba poudariti zlasti kar zadeva razkritje notranjih informacij v skladu z določbami v tej direktivi o takem razkritju.
- (29) Brez poseganja v člen 4 Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen k PEU in Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU), Združeno kraljestvo ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanj ni zavezujoča in se v njem ne uporablja.
- (30) V skladu s členi 1, 2, 3 in 4 Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen k PEU in PDEU, je Irska podala uradno obvestilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi te direktive.
- (31) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 22) o stališču Danske, ki je priložen k PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.

(32) Evropski nadzornik za varstvo podatkov je podal mnenje 10. februarja 2012 ⁽¹⁾ –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta direktiva določa minimalna pravila za kazenske sankcije za trgovanje z notranjimi informacijami, protipravno razkritje notranjih informacij in tržno manipulacijo, da se zagotovi celovitost finančnih trgov v Uniji ter poveča zaščita vlagateljev in zaupanje v te trge.

2. Ta direktiva se uporablja za naslednje:

- (a) finančne instrumente, ki so uvrščeni v trgovanje na reguliranem trgu ali za katere je bil vložen zahtevek za uvrstitev v trgovanje na reguliranem trgu;
- (b) finančne instrumente, s katerimi se trguje v okviru večstranskega sistema trgovanja (MTF), ki so uvrščeni v trgovanje v okviru MTF ali za katere je bil vložen zahtevek za uvrstitev v trgovanje v okviru MTF;
- (c) finančne instrumente, s katerimi se trguje v okviru organiziranega sistema trgovanja (OTF);
- (d) finančne instrumente, ki niso zajeti v točki (a), (b) ali (c), katerih cena ali vrednost je odvisna od cene ali vrednosti finančnih instrumentov iz teh točk ali vpliva nanjo in ki vključujejo posle kreditnih zamenjav ali pogodbe za razliko, vendar niso omejeni nanje.

Ta direktiva se uporablja tudi za ravnanja ali posle, vključno s ponodbami, v zvezi z licitiranjem na dražbenem sistemu, ki je potrjen kot regulirani trg pravic do emisije ali drugih finančnih produktov na dražbi, na podlagi teh pravic, vključno kadar finančni produkti na dražbi niso finančni instrumenti, v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1031/2010 ⁽²⁾. Brez poseganja v katero koli od posebnih določb v zvezi s ponodbami, predloženimi v okviru dražbe, se vse določbe iz te direktive, ki se nanašajo na naročila za trgovanje, uporabljajo za tovrstne ponudbe.

3. Ta direktiva se ne uporablja za:

- (a) trgovanje z lastnimi delnicami v programih ponovnega odkupa, kadar se tako trgovanje izvaja v skladu s členom 5(1), (2) in (3) Uredbe (EU) št. 596/2014;
- (b) trgovanje z vrednostnimi papirji ali povezanimi instrumenti iz točk (a) in (b) člena 3(2) Uredbe (EU) št. 596/2014 za stabilizacijo vrednostnih papirjev, kadar se tako trgovanje izvaja v skladu s členom 5(4) in (5) navedene uredbe;
- (c) posle, naročila ali ravnanja, ki so bila izvedena v okviru monetarne politike, politike v zvezi z menjalnim tečajem ali politike upravljanja javnega dolga v skladu s členom 6(1) Uredbe (EU) št. 596/2014, posle, naročila ali ravnanja, ki so bila izvedena v skladu s členom 6(2) navedene uredbe, ali dejavnosti v okviru podnebne politike Unije v skladu s členom 6(3) navedene uredbe ali dejavnosti v okviru skupne kmetijske politike Unije ali skupne ribiške politike Unije v skladu s členom 6(4) navedene uredbe.

4. Člen 5 se uporablja tudi za:

- (a) blagovne promptne pogodbe, ki niso energetske proizvodi na debelo, kadar posel, naročilo ali ravnanje vpliva na ceno ali vrednost finančnega instrumenta iz odstavka 2 tega člena;

⁽¹⁾ UL C 177, 20.6.2012, str. 1.

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) št. 1031/2010 z dne 12. novembra 2010 o časovnem načrtu, upravljanju in drugih vidikih dražbe pravic do emisije toplogrednih plinov na podlagi Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti (UL L 302, 18.11.2010, str. 1).

(b) vrste finančnih instrumentov, vključno s pogodbami na izvedene finančne instrumente ali izvedenimi finančnimi instrumenti za prenos kreditnega tveganja, kadar posel, naročilo, ponudba ali ravnanje vpliva na ceno ali vrednost blagovne promptne pogodbe, če je cena ali vrednost odvisna od cene ali vrednosti teh finančnih instrumentov;

(c) ravnanje v zvezi z referenčnimi merili.

5. Ta direktiva se uporablja za vse posle, naročila ali ravnanje v zvezi z vsemi finančnimi instrumenti iz odstavkov 2 in 4, ne glede na to, ali taki posli, naročila ali ravnanje potekajo na mestu trgovanja.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „finančni instrument“ pomeni finančni instrument, kakor je opredeljen v točki 15 člena 4(1) Direktive 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
2. „blagovna promptna pogodba“ pomeni blagovno promptno pogodbo, kakor je opredeljena v točki 15 člena 3(1) Uredbe (EU) št. 596/2014;
3. „program ponovnega odkupa“ pomeni trgovanje z lastnimi delnicami v skladu s členi 21 do 27 Direktive 2012/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾;
4. „notranje informacije“ pomeni informacije v smislu člena 7(1) do (4) Uredbe (EU) št. 596/2014;
5. „pravica do emisije“ pomeni pravico do emisije, kakor je opisano v točki 11 oddelka C Priloge I k Direktivi 2014/65/EU;
6. „referenčno merilo“ pomeni referenčno merilo, kakor je opredeljeno v točki 29 člena 3(1) Uredbe (EU) št. 596/2014;
7. „sprejeta tržna praksa“ pomeni posebno tržno prakso, ki jo pristojni organ države članice sprejme v skladu s členom 13 Uredbe (EU) št. 596/2014;
8. „stabilizacija“ pomeni stabilizacijo, kakor je opredeljena v členu 3(2)(d) Uredbe (EU) št. 596/2014;
9. „regulirani trg“ pomeni regulirani trg, kakor je opredeljen v točki 21 člena 4(1) Direktive 2014/65/EU;
10. „večstranski sistem trgovanja“ ali „MTF“ pomeni večstranski sistem trgovanja, kakor je opredeljen v točki (22) člena 4(1) Direktive 2014/65/EU;
11. „organizirani sistem trgovanja“ ali „OTF“ pomeni organizirani sistem trgovanja, kakor je opredeljen v točki (23) člena 4(1) Direktive 2014/65/EU;
12. „mesto trgovanja“ pomeni mesto trgovanja, kakor je opredeljeno v točki 24 člena 4(1) Direktive 2014/65/EU;

⁽¹⁾ Direktiva 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2011/61/EU in Direktive 2002/92/ES (glej stran 349 tega Uradnega lista).

⁽²⁾ Direktiva 2012/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o uskladitvi zaščitnih ukrepov za varovanje interesov družbenikov in tretjih oseb, ki jih države članice zahtevajo od gospodarskih družb v pomenu drugega odstavka člena 54 Pogodbe o delovanju Evropske unije glede ustanavljanja delniških družb ter ohranjanja in spreminjanja njihovega kapitala, zato da se oblikujejo zaščitni ukrepi z enakim učinkom v vsej Skupnosti (UL L 315, 14.11.2012, str. 74).

13. „veleprodajni energetski proizvod“ pomeni veleprodajni energetski proizvod, kakor je opredeljen v točki 4 člena 2 Uredbe (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
14. „izdajatelj“ pomeni izdajatelja, kakor je opredeljen v točki 21 člena 3(1) Uredbe (EU) št. 596/2014;

Člen 3

Trgovanje z notranjimi informacijami, priporočanje ali napeljevanje druge osebe k sodelovanju pri trgovanju z notranjimi informacijami

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se trgovanje z notranjimi informacijami, priporočanje ali napeljevanje druge osebe k sodelovanju v trgovanju z notranjimi informacijami iz odstavkov 2 do 8 štejejo za kazniva dejanja vsaj v hudih primerih in kadar so storjeni naklepno.
2. V tej direktivi trgovanje z notranjimi informacijami pomeni, da oseba, ki ima notranje informacije, na podlagi uporabe teh informacij neposredno ali posredno za svoj račun ali za račun tretje osebe pridobi ali odtuji finančne instrumente, na katere se te informacije nanašajo.
3. Ta člen se nanaša na katero koli osebo, ki ima notranje informacije zaradi tega, ker:
 - (a) je član upravnega, poslovnega ali nadzornega organa izdajatelja ali udeleženca na trgu s pravicami do emisije;
 - (b) ima delež v kapitalu izdajatelja ali udeleženca na trgu s pravicami do emisije;
 - (c) ima dostop do informacij pri opravljanju redne službe, poklica ali dolžnosti, ali
 - (d) je vpletena v kriminalne dejavnosti.

Ta člen se uporablja tudi za vsako osebo, ki je pridobila notranje informacije v okoliščinah, ki niso okoliščine iz prvega pododstavka, če ta oseba ve, da so to notranje informacije.

4. Za trgovanje z notranjimi informacijami se šteje tudi uporaba notranjih informacij pri preklicu ali spremembi naročila v zvezi s finančnim instrumentom, na katerega se informacije nanašajo, če je bilo naročilo oddano, preden je zadevna oseba imela notranje informacije.
5. Kar zadeva dražbe pravic do emisij ali drugih finančnih produktov na dražbi na podlagi teh pravic, pri čemer se te dražbe izvajajo v skladu z Uredbo (EU) št. 1031/2010, uporaba notranjih informacij iz odstavka 4 tega člena vključuje tudi predložitev, spremembo ali umik ponudbe osebe za njeno lastno korist ali v korist tretje osebe.
6. V tej direktivi se šteje, da oseba priporoča ali napeljuje drugo osebo k trgovanju z notranjimi informacijami, če ima ta oseba notranje informacije in na podlagi teh informacij:
 - (a) na podlagi teh informacij priporoča ali napeljuje drugo osebo k pridobitvi ali odtujitvi finančnih instrumentov, na katere se te informacije nanašajo, ali
 - (b) na podlagi teh informacij priporoča ali napeljuje drugo osebo k preklicu ali spremembi naročila v zvezi s finančnim instrumentom, na katerega se te informacije nanašajo.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o celovitosti in preglednosti energetskega trga na debelo (UL L 326, 8.12.2011, str. 1).

7. Uporaba priporočil ali napeljevanja iz odstavka 6 pomenijo trgovanje z notranjimi informacijami, kadar oseba, ki uporabi priporočilo ali napeljevanje, ve, da ta temelji na notranjih informacijah.

8. V tem členu se za osebo, ki ima ali je imela notranje informacije, samo po sebi ne šteje, da je ta oseba uporabila te informacije in trgovala z notranjimi informacijami na podlagi pridobitve ali odtujitve, kadar je njeno ravnanje zakonito v skladu s členom 9 Uredbe (EU) št. 596/2014.

Člen 4

Protipravno razkritje notranjih informacij

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se protipravno razkritje notranjih informacij iz odstavkov 2 do 5 šteje za kaznivo dejanje vsaj v hudih primerih in kadar je storjeno naklepno.

2. V tej direktivi gre za protipravno razkritje notranjih informacij, kadar ima oseba notranje informacije in te informacije razkrije kateri koli drugi osebi, razen kadar je razkritje del običajnega izpolnjevanja obveznosti v okviru službe, poklica ali dolžnosti, vključno kadar se razkritje šteje za analizo trga, izvedeno v skladu s členom 11(1) do (8) Uredbe (EU) št. 596/2014.

3. Ta člen se uporablja za vsako osebo v primerih ali okoliščinah iz člena 3(3).

4. V tej direktivi uporaba ali posredovanje priporočil ali napeljevanje iz člena 3(6) pomeni protipravno razkritje notranjih informacij v okviru tega člena, kadar oseba, ki uporabi ali posreduje priporočilo ali napeljuje, ve, da ta temelji na notranjih informacijah.

5. Ta člen se uporablja v skladu z nujnostjo zaščite svobode tiska in svobode izražanja.

Člen 5

Tržna manipulacija

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se tržna manipulacija iz odstavka 2 šteje za kaznivo dejanje vsaj v hudih primerih in kadar je storjena naklepno.

2. V tej direktivi tržna manipulacija zajema naslednje dejavnosti:

(a) sklenitev posla, oddajo naročila za trgovanje ali katero koli drugo ravnanje, ki:

(i) daje napačne ali zavajajoče signale glede ponudbe finančnega instrumenta, povpraševanja po njem ali njegove cene ali ponudbe povezane blagovne promptne pogodbe, povpraševanja po njej ali njene cene, ali

(ii) zagotavlja nenormalno ali umetno raven cen enega ali več finančnih instrumentov ali povezanih blagovnih promptnih pogodb,

razen če so razlogi osebe, ki je začela posle ali izdala naročila za trgovanje, za takšno ravnanje upravičeni ter so ti posli ali naročila za trgovanje skladni s sprejeto tržno prakso na zadevnem mestu trgovanja;

(b) sklenitev posla, oddajo naročila za trgovanje ali katero koli drugo dejavnost ali ravnanje, ki vpliva na ceno enega ali več finančnih instrumentov ali povezane blagovne promptne pogodbe, pri čemer se uporabljajo navidezna sredstva ali druge oblike zavajanja ali zvijače;

- (c) razširjanje informacij prek medijev, vključno z internetom, ali s katerimi koli drugimi sredstvi, ki dajejo napačne ali zavajajoče signale glede ponudbe finančnega instrumenta ali povezane blagovne promptne pogodbe, povpraševanja po njiju ali njune cene oziroma ki zagotavljajo nenormalno ali umetno raven cene enega ali več finančnih instrumentov ali povezanih blagovnih promptnih pogodb, kadar te osebe s tem razširjanjem pridobijo korist ali dobiček zase ali za drugo osebo, ali
- (d) posredovanje lažnih ali zavajajočih informacij ali zagotavljanje lažnih ali zavajajočih vhodnih podatkov ali katero koli ravnanje, s katerim se manipulira izračun referenčnega merila.

Člen 6

Pozivanje, pomoč in napeljevanje ter poskus

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se pozivanje k dejanjem iz člena 3(2) do (5) ter členov 4 in 5 ter pomoč pri takih dejanjih ali napeljevanje k takim dejanjem kaznujejo kot kazniva dejanja.
2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se poskus storitve katerega koli kršitvenega dejanja iz členov 3(2) do (5) in (7) ter člena 5 kaznuje kot kaznivo dejanje.
3. Člen 3(8) se smiselno uporablja.

Člen 7

Kazenske sankcije za fizične osebe

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se kršitvena dejanja iz členov 3 do 6 kaznujejo z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kazenskimi sankcijami.
2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se kršitvena dejanja iz členov 3 in 5 kaznujejo z najvišjo zaporno kaznijo najmanj štirih let.
3. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se kršitveno dejanje iz člena 4 kaznuje z najvišjo zaporno kaznijo najmanj dveh let.

Člen 8

Odgovornost pravnih oseb

1. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da pravne osebe lahko odgovarjajo za kršitvena dejanja iz členov 3 do 6, ki jih je v njihovo korist storila katera koli oseba, bodisi samostojno ali kot del organa pravne osebe, ki ima vodilni položaj znotraj pravne osebe, na podlagi:
 - (a) pooblastila za zastopanje pravne osebe;
 - (b) pooblastila za odločanje v imenu pravne osebe, ali
 - (c) pooblastila za opravljanje nadzora znotraj pravne osebe.
2. Države članice sprejmejo tudi potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so lahko pravne osebe odgovorne, če je lahko zaradi pomanjkljivega nadzora ali kontrole s strani osebe iz odstavka 1 oseba, ki je podrejena pravni osebi, storila kršitveno dejanje iz členov 3 do 6 v korist pravne osebe.
3. Odgovornost pravnih oseb na podlagi odstavkov 1 in 2 ne izključuje kazenskih postopkov proti fizičnim osebam, ki so udeleženi kot storilci, napeljevalci ali sotorilci pri kršitvenih dejanjih iz členov 3 do 6.

Člen 9

Sankcije za pravne osebe

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se pravna oseba, ki je odgovorna na podlagi člena 8, kaznuje z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi sankcijami, ki vključujejo kazenske ali nekazenske denarne kazni in globe in ki lahko vključujejo druge sankcije, kot so:

- (a) odvzem pravice do državnih ugodnosti ali pomoči;
- (b) začasna ali stalna prepoved opravljanja poslovnih dejavnosti;
- (c) uvedba sodnega nadzora;
- (d) sodna likvidacija;
- (e) začasno ali trajno zaprtje poslovalnic, ki so bile uporabljene za storitev kršitvenega dejanja.

Člen 10

Jurisdikcija

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi vzpostavijo svojo jurisdikcijo nad kršitvenimi dejanji iz členov 3 do 6, kadar je bilo kršitveno dejanje storjeno:

- (a) v celoti ali deloma na njihovem ozemlju, ali
- (b) s strani enega od njihovih državljanov, vsaj v primerih, kadar dejanje velja za kršitveno dejanje v državi članici, kjer je bilo storjeno.

2. Država članica obvesti Komisijo, kadar se odloči, da bo uveljavila nadaljnjo jurisdikcijo za kršitvena dejanja iz členov 3 do 6, storjena zunaj njenega ozemlja, kadar:

- (a) ima storilec običajno prebivališče na njenem ozemlju, ali
- (b) je kršitveno dejanje storjeno v korist pravne osebe s sedežem na njenem ozemlju.

Člen 11

Usposabljanje

Brez poseganja v neodvisnost sodstva in v različne oblike organizacije pravosodja v Uniji države članice prosijo odgovorne za usposabljanje sodnikov, tožilcev, policije in zaposlenih v sodstvu, ter zaposlenih pristojnih organov, ki sodelujejo v kazenskih postopkih in preiskavah, da zagotovijo ustrezno usposabljanje v zvezi s cilji te direktive.

Člen 12

Poročilo

Komisija do 4. julija 2018 poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o delovanju te direktive in o potrebi po njeni spremembi, če ta obstaja, vključno kar zadeva interpretacijo hudih primerov, kakor je navedeno v členu 3(1), členu 4(1) in členu 5(1), raven sankcij, ki jih določijo države članice, in obseg, v katerem se sprejmejo izbirni elementi, navedeni v tej direktivi.

Poročilu Komisije se po potrebi priloži zakonodajni predlog.

*Člen 13***Prenos**

1. Države članice do 3. julija 2016 sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo. Komisiji takoj sporočijo besedila navedenih predpisov.

Navedene predpise uporabljajo od 3. julija 2016 s pridržkom začetka veljavnosti Uredbe (EU) št. 596/2014.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedilo temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

*Člen 14***Začetek veljavnosti**

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

*Člen 15***Naslovniki**

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbama.

V Strasbourgu, 16. aprila 2014

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
D. KOURKOULAS